

На основу члана 119. став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања (“Службени гласник РС”, број 88/17), Школски одбор ОШ “Лаза Костић” у Гакову је на седници одржаној дана 12.09.2018. године, једногласно донео:

П Р А В И Л А   П О Н А Ш А Њ А
ЗАПОСЛЕНИХ, УЧЕНИКА , РОДИТЕЉА УЧЕНИКА И ТРЕЋИХ ЛИЦА
У ОШ „ ЛАЗА КОСТИЋ“

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилима понашања у школи (у даљем тексту: Правила) уређује се понашање запослених, ученика, родитеља ученика и трећих лица у Основној школи „Лаза Костић“ у Гакову (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

Поштовањем Правила обезбеђује се успешно одвијање образовно-васпитне делатности Школе, побољшавају се радна дисциплина и безбедност у Школи, чување школске имовине и имовине ученика, запослених, родитеља ученика и трећих лица и доприноси се повећању угледа Школе.

Члан 3.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности ученика, запослених и родитеља ученика.

Члан 4.

У Школи су, према запосленом, ученику, родитељу или трећем лицу, забрањени:

- 1) дискриминација и дискриминаторно поступање;
- 2) физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље;
- 3) злостављање и занемаривање;
- 4) понашање које вређа углед, част или достојанство.

Члан 5.

У Школи су забрањени дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу,

изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане Законом о основама система образовања и васпитања када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Члан 6.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног или понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика или запосленог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Члан 7.

Физичким насиљем сматра се физичко кажњавање ученика од стране запосленог, родитеља или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику, као и ученика према другом ученику или запосленом.

Психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Социјалним насиљем сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Сексуалним насиљем и злостављањем сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Дигиталним насиљем и злостављањем сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља или трећег лица у Школи.

Члан 8.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања о којима говоре Правила, од стране ученика, његовог родитеља, односно старатеља или одраслог лица, над наставником, стручним сарадником и другим запосленим лицима.

Због повреде забране из става 1. овог члана против родитеља, односно старатеља ученика покреће се прекршајни, односно кривични поступак.

Члан 8а.

У Школи је забрањено свако понашање којим се вређа углед, част или достојанство – запосленог према ученику; ученика према запосленом; родитеља или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу; ученика према другом ученику.

Члан 9.

Поступање у Школи као одговор на насиље и злостављање спроводи се према Протоколу поступања у установи у одговору на насиље и злостављање, који утврђује садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, а доноси га министар просвете.

Члан 10.

Према ученицима који чине повреде обавеза ученика и повреде забрана могу се примењивати само оне мере које су утврђене законом или општим актом Школе.

Члан 11.

У Школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење школских просторија у такве сврхе.

II. ПОНАШАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 12.

Запослени имају обавезу да својим радом, укупним понашањем и изгледом доприносе угледу Школе и развијању позитивне атмосфере у Школи.

Члан 13.

Обавезе наставника и осталих запослених:

- 1) да редовно и на време долазе на посао, односно 15 минута пре почетка наставе или радног времена или 30 минута пре почетка наставе у случају дежурства
- 2) да наставници савесно обављају послове свог радног места док траје школска година и док не отпочну са коришћењем годишњег одмора по решењу директора (чланство у Комисијама: инвентарска комисија, комисија за завршни испит, чланство у тимовима- израда узвештаја...)
- 3) да наставници редовно по распореду држе часове редовне, допунске, додатне наставе, подршку ученицима и остале ваннаставне активности у складу са својим обавезама
- 4) да наставници присуствују свим седницама одељењских и наставничких већа, као и седницама стручних већа, стручних актива и тимова чији су чланови, а у случају недоласка да унапред оправдају своје одсуство
- 5) да редовно дежурају на ходницима према утврђеном распореду и одговорно воде документацију о дежурству
- 6) да благовремено обавештавају директора или секретара Школе о спречености за рад;
- 7) да се уздржавају од радњи којима се крше права ученика или других лица;
- 8) да се старају о остваривању права, обавеза и одговорности ученика;

- 9) да негују добар однос са ученицима и осталим запосленима уз узајамно поштовање , без вике, повишеног тона, погрдних и увредљивих речи
- 10) да сваки пут реагују када имају сазнања или су сведоци насиља међу ученицима и евидентирају га у обрасцу предвиђеном за ту намену
- 11) да одељењске старешине информишу родитеље ученика који се насилно понашају непосредно по догађају и о томе уредно воде евиденцију и појачан васпитни рад
- 12) да комуницирају са родитељима професионално, коректно и конкретно
- 13) да наставници информишу одељењског старешину ученика који се насилно понаша непосредно по догађају
- 14) да не напуштају час и не остављају ученике саме, осим у хитним случајевима
- 15) да самовољно не скраћују час
- 16) да ученике не удаљавају из учионице за време трајања наставе
- 17) да на час одлазе непосредно после звона
- 18)) да пријављују директору Школе или школском одбору кршење права ученика;
- 19) да долазе на посао уредни и прикладно одевени,
- 20) да пре или за време рада не узимају алкохол или друга средства која утичу на способност за рад;
- 21) да не крше забрану пушења;
- 22) да не уносе у Школу или школско двориште оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених и трећих лица или се може нанети материјална штета;
- 23) да за време часа не користе мобилни телефон нити друга средства којима се омета процес рада;
- 24) да не оштећују имовину Школе, ученика, запослених, родитеља ученика и трећих лица;
- 25) да користе средства Школе и потрошни материјал само у службене сврхе;
- 26) да не износе школску евиденцију, друга документа, средства Школе ни потрошни материјал без одобрења директора

Члан 14.

Наставник је обавезан да у Школу дође најмање 15 минута пре почетка часа.

Дежурни наставник је обавезан да у Школу дође најмање 30 минута пре почетка наставе у смени, односно да дежурство заврши тек након завршетка наставе (14 часова).

Члан 15.

Дежурни наставник дежурство обавља пре почетка смене , за време великог и малог одмора.

Члан 16.

Дежурни наставник:

- 1) стара се о одржавању реда и о безбедности у школској згради и у школском дворишту;
- 2) предузима мере у случају нарушавања реда или угрожавања безбедности;
- 3) издаје налоге дежурним ученицима и помаже им у раду;

4) ради испуњавања својих обавеза, сарађује с директором и другим лицима запосленим у Школи;

Члан 17.

Дежурство се обавља у улазном холу, на спратовима и у школском дворишту, а по потреби и на другим местима, у складу са одлуком директора школе.

Директор школе, утврђује присуство и одсуство дежурних наставника и о томе води евиденцију.

Директор школе координира рад дежурних наставника и дежурног ученика.

Члан 18.

Домар може да дежура у улазном холу Школе и помогне у раду дежурним наставницима/ученику, осим у време када обавља послове у другим деловима Школе или користи одмор у току дневног рада.

Члан 19.

Спремачица може да дежура пре и после одржавања хигијене и помогне у раду дежурним наставницима/ученику у холу или ходнику Школе.

За време у које спремачица користи дневни одмор или је из других разлога одсутна са свог радног места, друге спремачице преузимају надзор над њеним радним местом, у складу са распоредом који утврђује директор на предлог секретара Школе.

Члан 20.

Домар и спремачице обавезни су да без одлагања обавештавају дежурног наставника, директора или секретара Школе о свакој промени која може довести до нарушавања реда и безбедности у Школи.

III. ПОНАШАЊЕ УЧЕНИКА

Члан 21.

Ученици су обавезни:

1) да се придржавају Правила и других општих аката Школе у просторијама Школе и школском дворишту, на другом месту на којем се изводи образовно-васпитни рад, као и на путу између куће и Школе;

2) да се придржавају одлука органа Школе;

3) да поступају по налогу директора, наставника и стручних сарадника;

4) да се за решавање проблема у односима са другим ученицима, наставницима, родитељима ученика или трећим лицима обраћају дежурном наставнику или одељењском старешини, а по потреби и другим лицима запосленим у Школи;

5) да редовно похађају наставу и друге облике образовно-васпитног рада и да уредно извршавају своје школске обавезе;

6) да у школу долазе 15 минута пре почетка наставе

7) да после звона за почетак часа буду на својим местима спремни за час

8) да не касне на наставу нити на друге облике образовно-васпитног рада;

9) да савесно раде на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом;

- 10) да прате сопствени напредак и да извештавају о томе наставнике и родитеље, односно старатеље;
- 11) да у поступку оцењивања покажу своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 12) да не ометају извођење наставе и да не напуштају час или други облик образовно-васпитног рада без претходног одобрења наставника;
- 13) да на часу пристојно седе на својим местима (без клађења на столицу и лежања на клупи)
- 14) да без дозволе наставника не напуштају Школску зграду
- 15) да ужинају за време великог и малог одмора
- 16) да поштују личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 17) да се свим одраслим особама у школи обраћају са „ ВИ „
- 18) да се уљудно понашају према другим ученицима, запосленима у Школи, родитељима ученика и трећим лицима;
- 19) да проблеме решавају разговором , без свађе и туче у оквиру одељењске заједнице
- 20) да обавезно пријаве сваки облик насиља у школи
- 21) да одговарају за своје личне ствари које доносе у школу (мобилни телефон, накит, новац)
- 22) да у школу долазе уредни , ненашминкани и прикладно одевени
- 23) да књиге враћају у школску библиотеку у року и у стању у којем су узете, у случају оштећења дужни су да надокнаде штету
- 24) да чувају имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија и школског дворишта;
- 25) да не трче кроз ходнике Школске зграде
- 26) да за време образовно-васпитног рада поштују забрану употребе мобилног телефона и свих других средстава којима се може ометати рад;
- 27) да у згради Школе и школском дворишту, за време обављања образовно-васпитног рада ван зграде Школе и школског дворишта, као ни на путу између куће и Школе, не носе оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених, родитеља ученика и трећих лица или се може нанети материјална штета;
- 28) да не употребљавају дуван, алкохол, наркотичка и слична средства и не подстрекавају друге ученике на такву употребу;
- 29) да не изазивају тучу и не учествују у тучи
- 30) да не изражавају националну , расну и верску нетрпељивост
- 31) да се старају о уредности и личној хигијени,

Члан 22.

У време оглашавања другог звона, односно звона за почетак часа, ученици треба да буду у својим учионицама и да мирно чекају долазак наставника.

Уколико је реч о учионицама које откључава наставник, ученици у реду и миру чекају наставника испред учионице.

Члан 23.

По завршетку школских обавеза, ученици у реду и миру излазе из Школе.

Члан 24.

Редар је обавезан да буде у учионици најмање 15 минута пре почетка наставе.

Одељењски старешина сваке недеље одређује по два редара.

Редар:

- 1) припрема учионицу за наставу (брише таблу)
- 2) извештава наставника о одсутним ученицима;
- 3) пријављује наставнику сваки нестанак или оштећење имовине Школе, ученика или запослених лица;
- 4) обавештава наставника о променама које могу утицати на безбедност ученика и/или других лица;

Члан 25.

Дежурни ученик обавезан је да на месту дежурства буде најмање 30 минута пре почетка наставе.

Дежурство се обавља у улазном холу Школе, у времену од 07,30-13,15 часова.

Ученици су ослобођени од наставе за дан на који обављају дежурство.

Дежурство обавља један ученик (ученици 7. И 8. Разреда) , којег предлаже одељењски старешина.

Дежурни ученик:

Савесно и уредно попуњава свеску дежурног ученика (без шкрабања, цртања и писања текста неприкладне садржине)

- 1) евидентира родитеље ученика и трећа лица која улазе у Школу, уписивањем њихових личних података и циља доласка;
- 3) звони за улазак у Школу, као и за почетак и крај часа;
- 4) уочава све промене које могу довести до нарушавања реда и безбедности у Школи и о њима без одлагања обавештава дежурног наставника, директора или секретара Школе;
- 5) ради испуњавања својих обавеза, сарађује с директором, дежурним наставником и другим лицима запосленим у Школи;
- 6) дежурни ученик треба да се понаша и изгледа пристојно
  - да зна пристојно и културно да комуницира са странкама и да персира саговорницима,
  - да устане у тренутку када странка долази,
  - да љубазно и културно даје потпуне информације,
  - да не окупља друге ученике на дежурном месту

За дежурног ученика не може бити предложен ученик који има више недовољних оцена , смањену оцену из владања и недолично понашање.

IV. ПОНАШАЊЕ РОДИТЕЉА УЧЕНИКА И ТРЕЋИХ ЛИЦА

Члан 26.

Родитељи, односно старатељи, ученика и трећа лица (у даљем тексту: остала лица) обавезни су да поштују Правила и друге опште акте Школе и да се приликом уласка у школску зграду јаве дежурном ученику, ради евидентирања.

Члан 27.

Родитељи, односно старатељи ученика и трећа лица обавезна су да се према ученицима, запосленима и другим лицима која се затекну у школској згради или школском дворишту понашају уљудно.

Члан 28.

Родитељи ученика, имају обавезу:

1. Да се приликом уласка у Школу пријаве дежурном ученику, дајући му личну исправу као доказ за идентификацију као и да се том приликом евидентира код кога долазе.

2. да благовремено (у року од 48 сати) обавештавају одељењског старешину о разлозима изостанка детета из Школе

3. да благовремено правдају изостанке свог детета (у року од 8 дана)

4. да поштују своје време и време других , придржавајући се планираних термина за пријем родитеља и распореда часова

5. да на позив органа Школе, психолога или наставника дођу у Школу;

6. да обавештавају одељењског старешину и Школу када имају сазнање о насиљу или када приметите да се насиље дешава међу ученицима

7. да долазе у Школу уредни и прикладно одевени,

8. да поштују забрану пушења у Школи

9. да у школу не долазе у припитом стању

10. да редовно измирују новчана дуговања према Школи;

11. да редовно долазе на родитељске састанке и да се интересују за учење и владање свог детета;

12. да учествују у раду органа Школе чији су чланови;

13. да поштују личност наставника и осталих запослених у школи

14. да благовремено информишу Школу (одељењског старешину) о битним чињеницама везаним за своје дете (понашање, болести, промена адресе)

V. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.

Даном ступања на снагу ових Правила престају да важе Правила понашања заведена под бројем 297/2014 од 12.12.2014. године.

Члан 30.

Правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник школског одбора

Драгослав Шћекић

Правила су заведена под деловодним бројем 221/2018 од 12.09.2018. године, а објављена су на огласној табли Школе дана 12.09.2018. године.

Секретар школе

Драган Катанић